

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

w sprawie z powództwa I. S. i L. S.

przeciwko Z. K.

o ustalenie nieważności umowy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 czerwca 2005 r., zażalenia powodów na postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 7 grudnia 2004 r., sygn. akt II Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2004 r. Sąd Okręgowy odrzucił kasację powodów od wyroku tego Sądu z dnia 4 lutego 2004 r. z tej przyczyny, że wpis od kasacji został uiszczony po terminie przewidzianym w art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r., o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 24, poz. 110 ze zm.).

W zażaleniu na to postanowienie powodowie podnosili zarzut naruszenia art. 393¹⁸ w zw. z art. 380 k.p.c. i wnosili o uchylenie tego postanowienia, ewentualnie – z ostrożności procesowej - o zmianę postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 10 września 2004 r., zawierającego oddalenie wniosku powodów o zwolnienie ich od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym. W ocenie skarżących, wspomniane postanowienie o kosztach miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W zażaleniu powodów stwierdzono to, że wpis od kasacji został uiszczony na rachunek Sądu Okręgowego w dniu 29 września 2004 r., przy czym wpłaty dokonano w „punkcie przyjmowania opłat prowadzonym przez agenta Banku S.A. o/o K.”. Dokonanie takiej wpłaty potwierdza kserokopia dokumentowego polecenia przelewu (z pieczęcią punktu przyjmowania opłat, bez podpisu zlecającego). Z załączonych do akt sprawy dokumentów wynika to, że w dokonaniu wpłaty wpisu na rachunek bankowy Sądu Okręgowego pośredniczył podmiot o nazwie „F.(...)”- K. G. i po dokonaniu przez powodów wpłaty na rzecz tego podmiotu pośredniczącego, podmiot ten następnie dokonał przelewu na rachunek bankowy Sądu Okręgowego z własnego rachunku bankowego (wydruk komputerowy obrazujący dokonywanie przelewu). W „Regulaminie wewnętrznym” Firmy Handlowo-Uslugowej, regulującym niewątpliwie treść porozumienia, zawartego między powodami i tym partnerem, przewidziano sposób, terminy „realizacji wpłat” na rzecz kontrahentów („wpłaty realizowane są do dwóch roboczych nie licząc dnia wpłaty”; „datownik na dowodzie wpłaty jest tylko informacją o przyjęciu wpłaty do realizacji”). Podmiot pośredniczący dokonał wpłaty na rachunek Sądu Okręgowego w dniu 1 października 2004 r.). Nie było uzasadnionych podstaw do stwierdzenia, że wspomniany podmiot stanowił element struktury organizacyjnego banku prowadzącego rachunek Sądu Okręgowego. W tej sytuacji Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że wpis od kasacji został wniesiony już po terminie (termin ten upłynął z dniem 30 września 2004 r.).

W związku z tym za bezpodstawny należy uznać zarzut skarżących, że uiszczenie wpisu nastąpiło już w dniu 29 września 2004 r., tj. w dniu dokonania wpłaty podmiotowi o nazwie Firma Handlowo-Uslugowa, ponieważ sposób księgowania (rozliczeń wewnętrznych) wpłat na rachunek Sądu Okręgowego nie powinien mieć żadnego wpływu w zakresie dochowania terminu przez powodów. Opłaty sądowe mogą być, oczywiście, uiszczane także na rachunek bankowy właściwego sądu przy wykorzystaniu różnych form bankowych rozliczeń pieniężnych (§ 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 1981 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych; Dz. U. Nr 21, poz.107 ze zm.). W judykaturze Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, zgodnie z którym w razie uiszczenia opłaty sądowej przelewem, za dzień jej uiszczenia uznaje się dzień przyjęcia polecenia przelewu przez bank, w którym zlecający ma swój rachunek, jeżeli przelew w dniu jego przyjęcia lub w terminie do uiszczenia opłaty miał pokrycie na rachunku zlecającego. Nie ma wówczas znaczenia to, kiedy bank faktycznie wykonał polecenie przelewu (por.

przede wszystkim uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2004 r., II CZ 38/04, OSNC 2005, z. 5, poz. 84, s. 68). Jak wskazano wcześniej, powodowie przy wnoszeniu wpisu od kasacji posłużyli się podmiotem pośredniczącym między nimi i bankiem prowadzącym rachunek bankowy Sądu Okręgowego. Ponoszą zatem ryzyko skorzystania z usług takiego pośrednika. W związku z tym należy stwierdzić, że dniem dokonania opłaty sądowej, płaconej za pośrednictwem podmiotu nie będącego bankiem i w wykonaniu umowy z tym podmiotem, nie jest dzień powierzenia temu podmiotowi funduszy niezbędnych do uiszczenia opłaty sądowej. Decydujące znaczenie ma wówczas data uznania rachunku bankowego prowadzonego dla właściwego sądu.

Nie można uznać za uzasadnione zarzuty dotyczące bezpodstawności oddalenia wniosku powodów o zwolnienie ich od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym, podniesione – jak zaznaczono – jedynie z ostrożności procesowej. W zażaleniu powodowie stwierdzają ogólnie to, że Sąd Okręgowy „niewłaściwie ocenił ich sytuację materialną i osobistą”. Brak jest jednak przekonujących, skonkretyzowanych zarzutów co do tego, na czym ta nieprawidłowość oceny w istocie miałyby polegać.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie powodów jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 i art. 398¹⁰).